

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 7, 9, 56, 67 IR 69 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO SEPTINTUOJU¹ SKIRSNIU
ĮSTATYMAS

2021 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Elektros energetikos įmonė – asmuo, kuris ~~verčiasi vykdo~~ bent vieną iš šių veiklos rūšių veiklų: elektros energijos gamybos, perdavimo, skirstymo, **kaupimo, tiekimo, elektros energijos paklausos telkimo, tiekimo veikla elektros energijos pirkimo siekiant ją perparduoti**, ir yra atsakingas už susijusius su šiuo rūšių veikla šiomis veiklomis komercinius, techninius ir (ar) eksploataavimo įpareigojimus.“

2. Papildyti 2 straipsnį nauja 18¹ dalimi:

„18¹. Energijos kaupimas – elektros energijos galutinio naudojimo elektros energetikos sistemoje atidėjimas vėlesniam laikui, nei ji buvo pagaminta, arba elektros energijos pavertimas kitos formos energija ir tokios energijos laikymas, taip pat vėlesnis tokios energijos pavertimas elektros energija arba naudojimas kaip kito energijos nešiklio.“

3. Buvusią 2 straipsnio 18¹ dalį laikyti 18² dalimi.

4. Pakeisti 2 straipsnio 18² dalį ir ją išdėstyti taip:

„18². Energijos kaupimo įrenginys ~~elektros sistemoje – elektros energetikos sistemos įrenginys, kuriame gali būti kaupiama ir į elektros tinklus atiduodama elektros energija arba įrenginys, kuriame elektros energija gali būti konvertuojama į kitos rūšies energiją ir vėl kaip elektros energija grąžinama į elektros tinklus (įskaitant elektros baterijas akumuliatorius, hidroakumuliacines elektrines, kondensatorius, suspausto oro ar vandenilio saugyklas).~~“

5. Buvusias 2 straipsnio 18² ir 18³ dalis laikyti atitinkamai 18³ ir 18⁴ dalimis.

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) nustato ~~gamintojų ir vartotojų tinklų naudotojų~~ elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ir (ar) tiesioginės linijos tvarką ir sąlygas;“.

3 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 3 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) tvirtina ~~vartotojų ir gamintojų tinklų naudotojų~~ elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainius, jų nustatymo metodiką, kurioje nustatytos ir įkainių apskaičiavimo sąlygos, vadovaudamasi šiame įstatyme nustatytais bendraisiais įkainių nustatymo reikalavimais;“.

4 straipsnis. Įstatymo papildymas septintuoju¹ skirsniu

Papildyti Įstatymą septintuoju¹ skirsniu:

„SEPTINTASIS¹ SKIRSNIS
ENERGIJOS KAUPIMAS

48¹ straipsnis. Energijos kaupimo veiklos principai

1. Energijos kaupimo veikla vykdoma ir elektros energijos kaupimo paslaugos elektros energijos rinkoje teikiamos rinkos sąlygomis konkurencinėje aplinkoje. Elektros energijos

kaupimo paslaugos suprantamos kaip energijos kaupimo įrenginių naudojimas vykdant energijos kaupimo veiklą viename ar keliuose elektros energijos rinkos segmentuose. Energijos kaupimo veiklos ir elektros energijos kaupimo paslaugų kainos nereguliuojamos, išskyrus šiame įstatyme numatytus atvejus.

2. Elektros energijos kaupimo paslaugos teikiamos sutarties tarp asmens, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančio energijos kaupimo įrenginį (toliau – energijos kaupimo įrenginio savininkas), ir rinkos dalyvio, kuris naudojasi tokiais paslaugomis, pagrindu. Energijos kaupimo įrenginio savininkui draudžiama diskriminuoti rinkos dalyvius ar jų grupes.

3. Energijos kaupimo įrenginio savininkas turi teisę teikti bet kokia elektros energijos kaupimo paslaugas, turinčias paklausą elektros energijos rinkoje ir kurioms teikti gali būti panaudoti jo valdomas energijos kaupimo įrenginys, keli energijos kaupimo įrenginiai ar jų sistema, išskyrus išimties tvarka teikiamas paslaugas, nurodytas šio straipsnio 5 dalyje.

4. Energijos kaupimo įrenginio savininkas turi teisę vykdyti bet kokią kitą energetikos veiklą, išskyrus atvejus, kai tokia veikla būtų nesuderinama su šiame įstatyme ir (ar) kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytais veiklos energetikos sektoriuje nepriklausomumo ir (ar) veiklos atskyrimo reikalavimais.

5. Energijos kaupimo įrenginio savininkui įstatymu gali būti pavesta nustatyti laikotarpį išimties tvarka teikti perdavimo sistemos operatoriui izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo rezervo užtikrinimo paslaugą (toliau – izoliuoto darbo rezervo paslauga), kiek tai reikalinga įgyvendinant elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projektą Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis. Izoliuoto darbo rezervo paslaugą teikiančiam energijos kaupimo įrenginio savininkui šio straipsnio nuostatos taikomos tiek, kiek neprieštarauja įstatymu nustatytiems specialiesiems reikalavimams, susijusiems su tokios paslaugos teikimu išimties tvarka.

6. Šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai netaikomi tiems energijos kaupimo įrenginių savininkams, kurie energijos kaupimo įrenginius naudoja savo reikmėms ir (ar) savo ūkio poreikiams, neteikia elektros energijos kaupimo paslaugų kitiems elektros energijos rinkos dalyviams ir kurių energijos kaupimo įrenginių įrengtoji galia neviršija objektui, kuriame yra įrengtas energijos kaupimo įrenginys, suteiktos leistinosios naudoti galios.

48² straipsnis. Energijos kaupimo įrenginių prijungimas prie elektros tinklų

1. Energijos kaupimo įrenginiai prijungiami prie elektros tinklų šiame įstatyme ir teisės aktuose, reglamentuojančiuose energijos kaupimo įrenginių prijungimą prie elektros tinklų ir naudojimąsi elektros tinklais, nustatyta tvarka ir sąlygomis. Energijos kaupimo įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarką ir sąlygas nustato Energetikos ministerija, vadovaudamasi šiuo įstatymu ir Europos Sąjungos reglamentais.

2. Tinklų operatorius neturi teisės atsisakyti prijungti naujo energijos kaupimo įrenginio prie elektros tinklų dėl ateityje galimo elektros tinklų pajėgumo apribojimo. Tinklų operatorius privalo prijungti naują energijos kaupimo įrenginį prie elektros tinklų, atsižvelgdamas į atitinkamų techninių norminių dokumentų reikalavimus, keliamus tokių įrenginių prijungimui, taip pat elektros tinklų įrengimui ir (ar) atnaujinimui tinklų naudotojo elektros tinklo ir tinklų operatoriaus tinklų dalyje.

3. Šio straipsnio 2 dalis nedaro poveikio tinklų operatoriaus teisei apriboti garantuojamus energijos kaupimo įrenginių prijungimo prie elektros tinklų pajėgumus arba pasiūlyti prijungimo galimybių, kurioms taikomi eksploatavimo apribojimai, siekiant užtikrinti ekonominį efektyvumą naujų energijos kaupimo įrenginių atžvilgiu su sąlyga, kad tokius apribojimus perdavimo sistemos operatoriaus teikimu pagal kompetenciją patvirtino Taryba. Taryba užtikrina, kad visi garantuojamų prijungimo pajėgumų arba eksploatavimo apribojimai būtų nustatomi remiantis skaidriomis ir nediskriminacinėmis procedūromis ir nesukurtų nepagrįstų kliūčių patekti į rinką. Jeigu energijos kaupimo įrenginio savininkas

padengia išlaidas, susijusias su neriboto prijungimo užtikrinimu, įskaitant tinklų operatoriaus nurodytos būtinos elektros tinklų plėtros išlaidas, apribojimai netaikomi.

4. Tinklų operatorius neturi teisės atsisakyti energijos kaupimo įrenginių prijungimo prie elektros tinklų nauja jungtimi dėl to, kad atsirastų papildomų išlaidų, susijusių su būtinu elektros tinklų pajėgumo padidinimu.

5. Tinklų operatorius teisės aktų nustatyta tvarka teikia suinteresuotiems asmenims visą informaciją, susijusią su energijos kaupimo įrenginių prijungimu prie elektros tinklų, įskaitant techninius reikalavimus, prijungimo terminus ir reikalingas investicijas.“

5 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 56 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„56 straipsnis. Apskaitos atskyrimas

1. Perdavimo sistemos operatorius, skirstomųjų tinklų operatorius, ~~ir~~ visuomeninis tiekėjas **ir izoliuoto darbo rezervo paslaugą teikiantis energijos kaupimo įrenginio savininkas** privalo atskirai tvarkyti su elektros energijos perdavimo, skirstymo, visuomeninio tiekimo, **kaupimo** veikla, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo veikla ir kita, su elektros energetika nesusijusia veikla, susijusią apskaitą.

2. Gamintojai, ~~ir~~ nepriklausomi tiekėjai **ir energijos kaupimo įrenginių savininkai, kurių kainos yra reguliuojamos**, privalo atskirai tvarkyti su elektros energetikos sektoriaus veikla nesusijusią apskaitą.

3. Elektros energetikos įmonės (išskyrus gamintojus, gaminančius elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių), kurios, vadovaudamosi Energetikos įstatymo 16 straipsnio 8 dalimi, nėra įpareigosios skelbti metinių finansinių ataskaitų interneto svetainėse, pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams per 4 mėnesius praėjusių finansinių metų metines finansines ataskaitas ir auditoriaus išvadą, kai jos privalomos pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimus, skelbia savo interneto svetainėse. Jeigu šios elektros energetikos įmonės dėl techninių priežasčių negali paskelbti praėjusių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų ir auditoriaus išvadų savo interneto svetainėse ar jų neturi, tada jos apie tai raštu informuoja Tarybą ir praėjusių finansinių metų metines finansines ataskaitas ir auditoriaus išvadą, kai jos privalomos pagal teisės aktų reikalavimus, teikia Tarybai, kuri paskelbia jas savo interneto svetainėje. **Elektros energetikos įmonės, kurios teisiškai nėra įpareigosios skelbti savo metinių finansinių ataskaitų, savo pagrindinėje buveinėje laiko metinės finansinės ataskaitos kopiją, kur su ja gali susipažinti visuomenė.**“

6 straipsnis. 67 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 67 straipsnį 1² dalimi:

„1². Energijos kaupimo įrenginio savininkui, šio įstatymo 48¹ straipsnio 5 dalyje nurodytu pagrindu išimties tvarka teikiančiam izoliuoto darbo rezervo paslaugą, *mutatis mutandis* privalomai taikomi šio įstatymo 68 straipsnio 1 dalyje nurodyti įpareigojimai.“

2. Pakeisti 67 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Kai vartotojo ar gamintojo elektros įrenginiai, **taip pat energijos kaupimo įrenginiai** prijungiami prie perdavimo tinklų, **atitinkamai** vartotojas, ~~ir (ar)~~ gamintojas **ar energijos kaupimo įrenginio savininkas** apmoka visas sąnaudas, susijusias su **jo valdomų** įrenginių prijungimu prie elektros perdavimo tinklų.“

3. Pakeisti 67 straipsnio 7 dalies pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„7. Kai vartotojo ar gamintojo elektros įrenginiai, **ar energijos kaupimo įrenginiai** prijungiami prie skirstomųjų tinklų, sąnaudos paskirstomos tokia tvarka:“.

4. Pakeisti 67 straipsnio 7 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) gamintojai **ir energijos kaupimo įrenginių savininkai**, išskyrus vartotojus, kurių elektros įrenginių (įskaitant energijos kaupimo įrenginius) prijungimo prie skirstomųjų tinklų sąnaudų paskirstymui taikomi šios dalies 1, 2, 3, 4 ir 6 punktai, apmoka 100 procentų

skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų arba moka pagal šį dydį apskaičiuotą ir Tarybos patvirtintą į kainą, išskyrus atvejus, kai kituose įstatymuose nustatyta kitaip;“.

7 straipsnis. 69 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 69 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Perdavimo sistemos operatoriaus perdavimo paslaugos kainos ir tarifai įsigalioja praėjus 2 mėnesiams nuo jų paskelbimo. Gamintojų, kurių parduodamos elektros energijos ir rezervinės galios kainos yra reguliuojamos, elektros energijos pardavimo ir rezervinės galios kainos ir (ar) nustatyta pajamų riba, skirstomųjų tinklų operatoriaus skirstymo paslaugos kainos ir tarifai įsigalioja praėjus ne mažiau kaip 45 dienoms nuo jų paskelbimo, o visuomeninės elektros energijos kainos ir tarifai įsigalioja praėjus ne mažiau kaip vienam mėnesiui nuo jų paskelbimo. Gamintojų, kurių teikiamų izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo paslaugų kainos yra reguliuojamos, **taip pat energijos kaupimo įrenginių savininkų, kurių teikiamų paslaugų kainos yra reguliuojamos**, nustatytos kainos ir (ar) nustatyta pajamų riba įsigalioja praėjus ne mažiau kaip vienam mėnesiui nuo jų paskelbimo.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2021 m. balandžio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos energetikos ministras iki 2021 m. balandžio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba iki 2021 m. gegužės 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas